

Outi Alanko-Kahiluoto vihr ym.

Kirjallinen kysymys kirkkoon kuuluvien oikeudesta valita elämänsomustietä oppiaineeksi peruskoulussa ja lukiossa

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa jokaisen evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvan oppilaan täytyy Suomen lain mukaan osallistua koulun uskonnon tunneille. Uskonottomat taikka muihin uskontoihin kuuluvat oppilaat saavat valita uskonnon ja elämänsomustiedon tuntien välillä. Evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvalla oppilaalla ei ole oikeutta valita ilman, että hän eroaa kirkosta. Mikäli alaikäinen nuori haluaa erota kirkosta, hän tarvitsee siihen vanhempiensa luvan. Tämä aiheuttaa tilanteen, ettei alaikäisellä ole aina mahdollisuutta valita, opiskeleeko hän uskontoa vai elämänsomustietä. Evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvat oppilaat eivät välttämättä ollenkaan pääse elämänsomustiedon tunneille, koska useimmat heistä täyttävät 18 vuotta lukio-opintojensa loppupuolella.

Kirkkoon kuuluu Suomen väestöstä alle 70 prosenttia, ja määrä on laskenut 2000-luvulla. Nykyään kirkkoon voidaan kuulua myös muista syistä kuin vain uskonnollisen vakaumuksen vuoksi. Useat kokevat, ettei kirkon jäsenyyden tulisi olla este lapselle tai nuorelle osallistua elämänsomustiedon opetukseen, sillä kirkon jäsenyydelle voi olla muitakin syitä kuin uskonnollinen vakaumus. Suomen perustuslain 11 §:ssä todetaan, että "jokaisella on uskonnon- ja omantunnon vapaus". Perustuslain mukaan tähän sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa sekä vapaus kuulua tai yhtä lailla olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Myös Lapsen oikeuksien sopimuksen 14. artiklan mukaan sopimusvaltioiden tulee kunnioittaa lasten omantunnon- ja uskonnonvapautta. Pakko osallistua peruskoulussa ja lukiossa uskonnon opetukseen loukkaa uskonnonvapautta, koska kirkkoon kuuluva peruskoululainen tai lukiolainen ei voi osallistua elämänsomustiedon tunneille niin halutessaan.

Yhdenvertaisuuden lisäämiseksi jokaisella peruskoululaisella ja lukiolaisella tulisi olla oikeus itse päättää, osallistuvatko he uskonnon vai elämänsomustiedon tunneille. Näin myös evankelisluterilaisen kirkon jäsenillä olisi mahdollisuus käydä elämänsomustiedon tunneilla, vaikka he kuuluisivatkin kirkkoon. Opetusministeri Li Andersson on jo kertonut kannattavansa muutosta ja luvannut ryhtyä toimiin asian selvittämiseksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä toimia hallitus aikoo tehdä, jotta kirkkoon kuuluva oppilas tai opiskelija voi osallistua elämänsomustiedon opetukseen eroamatta kirkosta ja

Kirjallinen kysymys KK 334/2019 vp

onko opetusministerin lupaama selvitystyö jo aloitettu tai milloin se tullaan aloittamaan?

Helsingissä 15.11.2019

Outi Alanko-Kahiluoto vihr

Bella Forsgrén vihr

Mari Holopainen vihr